MATEUSZ PAPLICKI
ORCID: 0000-0002-4169-9298
Uniwersytet Medyczny

Sprawozdanie z konferencji „Ochotnicze straże pożarne — tradycja, samorząd, bezpieczeństwo”

Dnia 11 czerwca 2018 roku na Wydziale Prawa Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się konferencja naukowa poświęcona ochotniczym strażom pożarnym, zatytułowana „Ochotnicze straże pożarne — tradycja, samorząd, bezpieczeństwo”. Celem konferencji było omówienie sytuacji prawnej i organizacyjnej ochotniczych straży pożarnych, jednostek organizacyjnych o statusie stowarzyszenia, czyli dobrowolnych, samorządnych, trwałych zrzeszeń o celach niezarobkowych, mających wszakże status jednostek ochrony przeciwpożarowej, czyli jednostek realizujących przedsięwzięcia mające na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Ochotnicza straż pożarna należy zatem do jednostek umundurowanych, dysponujących specjalistycznym sprzętem, w który wyposaża je gmina.

To powoduje, że ochotnicze straże pożarne (dalej: OSP) są specyficznymi stowarzyszeniami, których sytuacja prawna i organizacyjna różni się od pozostałych jednostek posiadających status stowarzyszenia. Jako jednostka ochrony przeciwpożarowej OSP może być także włączona do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego, co wymaga specjalistycznego wykształcenia. Członkowie OSP biorący udział w akcjach powinni spełnić warunki przewidziane w przepisach ustawy przeciwpożarowej. Stąd też pytanie o status OSP i jej członków oraz jaką rolę społeczną jednostki ochrony przeciwpożarowej pełnią w realizacji przedsięwzięć związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa.

Organizatorem konferencji był Instytut Nauk Administracyjnych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego przy współudzia-

le Stowarzyszenia Absolwentów Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego „Uniwersytecka” oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Organizowana konferencja jest już kolejną z cyklu konferencji na temat szeroko pojętego bezpieczeństwa. Zrealizowano ją dzięki Urzędowi Marszałkowskiemu Województwa Dolnośląskiego oraz pasjonatom ze Straży Pożarnej — zarówno ochotniczej, jak i zawodowej.

Dyrektor Instytutu Nauk Administracyjnych profesor UWr dr hab. Tadeusz Kocowski otworzył konferencję i powitał przybyłych gości. Uświetnił ją swoją obecnością i wygłosił słowo wstępne JM Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego profesor Adam Jezierski. Głos zabrali także przedstawiciele władz rządowych i samorządowych: przewodniczący Sejmiku Dolnośląskiego Paweł Wróblewski, dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Grzegorz Sudjak, a także dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego profesor Karol Kiczka, który podczas swojego wystąpienia podziękował za organizację konferencji i za zajęcie się tak ważną tematyką zarówno dla społeczeństwa, jak i administracji publicznej.

Merytorycznie konferencja została podzielona na trzy części. W pierwszej zatytułowanej „Ochotnicze Straże pożarne jako stowarzyszenia” moderatorem był profesor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (UMK) dr hab. Henryk Nowicki, a referaty wygłosili:

— Zbigniew Szczygieł, Sejmik Województwa Dolnośląskiego, referat *Działania Samorządu Województwa na rzecz ochotniczych straży pożarnych*;

— profesor UWr dr hab. Tadeusz Kocowski, referat *OSP jako stowarzyszenie działające w gminie*;

— dr Maciej Błażewski, referat *Prawne aspekty finansowania przez gminę działalności OSP*;

— Adam Górecki, wójt gminy Czarny Bór, referat *Funkcjonowanie ochotniczych straży pożarnych w Gminie Czarny Bór*;

— Maciej Gałęski, Euroregion Nysa, referat *Wpływ ochotniczych straży pożarnych na poziom kultury bezpieczeństwa ekologicznego*;

— st. bryg. w st. sp. mgr Andrzej Jaroszek, referat *Status służbowy strażaka zawodowego PSP oraz strażaka ratownika OSP*;

— Dariusz Gortych, referat *Wybrane elementy z historii OSP*.

W drugiej części zatytułowanej „Ochotnicza straż pożarna a działania i akcje ratownicze” moderatorem był profesor UWr dr hab. Tadeusz Kocowski, a referaty wygłosili:

— profesor UMK dr hab. Henryk Nowicki, referat *OSP jednostką ochrony przeciwpożarowej*;

— dr Joanna Filaber, referat *PSP w organizacji i prowadzeniu akcji ratowniczej*;

— Grzegorz Duda, wicestarosta milicki, referat *OSP w KSRR powiatu milickiego*;

— mgr Mateusz Paplicki, referat *Czy OSP może nie wyjechać do działań ratowniczych?*;

— mgr Jakub Czudiak, referat *KSRG w zarządzaniu kryzysowym*;

— mł. bryg. mgr inż. Jerzy Ciężki, referat *Organizacja szkolenia dla OSP*;

— Maciej Nebelski, referat *Strategia systemu teleinformatycznego w systemie bezpieczeństwa*;

— st. bryg. mgr inż. Adam Konieczny, referat *Przyszłość ochotniczych straży Pożarnych*.

Wygłoszone referaty wywołały ożywioną dyskusję, w której głos zabrali między innymi: Ryszard Dąbrowa — przedstawiciel Zarządu Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej, Adam Konieczny — Wojewódzki Komendant Straży Pożarnej czy przedstawiciele ochotniczych straży pożarnych reprezentujący jednostki z całego kraju.

Tego samego dnia na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbyła się trzecia część konferencji pod tytułem „Ochotnicze straże pożarne — uwarunkowania prawne”, której moderatorem była Aleksandra Oślizło. Tę część konferencji zorganizowali doktoranci oraz studenci Wydziału pod kierunkiem dr. Macieja Błazewskiego. Doktor Błazewski otworzył konferencję oraz oddał głos licznie przybyłym prelegentom z ośrodków naukowych z całego kraju. Wygłoszono czternaście referatów.

W konferencji wzięło udział około stu osób, które wyraziły potrzebę kontynuowania badań nad poruszaną tematyką. Konferencja stanowiła jeden z elementów współpracy z Urzędem Marszałkowskim w obszarze bezpieczeństwa. Dzięki niej 24 kwietnia 2018 roku między Urzędem a Wydziałem została podpisana umowa przewidująca organizację podmiotowej konferencji oraz wydanie dwóch publikacji, w tym jednej w formie elektronicznej, która zawierać będzie raport *Ochotnicze straże pożarne — zadania — samorząd — bezpieczeństwo*. W celu opracowania raportu dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr dnia 5 czerwca 2018 roku podjął decyzję o powołaniu zespołu badawczego w składzie: kierownik — prof. nadzw. UWr dr hab. Tadeusz Kocowski oraz dr Joanna Filaber, dr Maciej Błazewski, mgr Stanisław Ręclawowicz, mgr Andrzej Jaroszek oraz mgr Mateusz Paplicki.